

Tillykke med huen – her er dit liv

Med databaggrund i en registeranalyse og en survey beskrives typiske livsforløb med udgangspunkt i forskellige uddannelseslængder – Hvilket socialt, økonomisk og arbejdsmæssigt liv får man efter studenterhuen?

I registeranalysen ses der på indkomster, ledighed, samfundsøkonomisk bidrag, bopæl, boligtype, familiemæssig status samt gennemsnit på studentereksamen for studenterårgangen 2000 på i alt 27.961 unge. I surveyen belyses tilfredshed med arbejde og privatliv, vilkår på arbejdspladsen, kulturforbrug, samt tilfredshed med bolig, indkomst og arbejdstid for aldersgruppen 28-38 år, der har en adgangsgivende eksamen (HF, HHX, STX, HTX og EUX). Registeranalysen er foretaget i samarbejde mellem Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Djøf på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

I surveyen er der indsamlet data blandt 1.002 beskæftigede, selvstændige, ledige og studerende i alderen 28-38 år. Data er indsamlet af Epinion i marts 2015.

Indhold

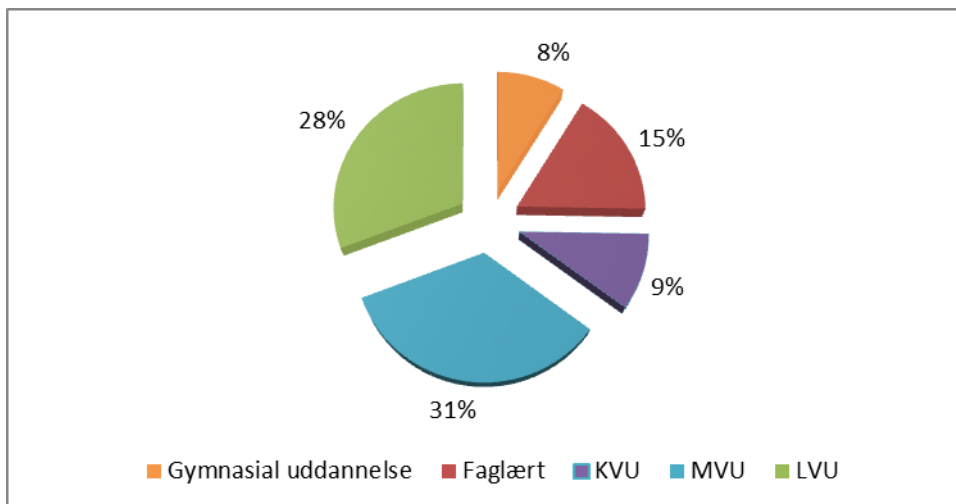
Tillykke med huen – her er dit liv	1
Hovedresultater	2
Metode	7
Bilag	8
Ingen erhvervskompetencegivende uddannelse	8
Erhvervsfaglig uddannelse	11
Kort videregående uddannelse	14
Mellemlang videregående uddannelse	17
Lang videregående uddannelse	20

Spørgsmål vedrørende indhold kan rettes til: Uddannelsespolitisk chef i Djøf Wenche Marit Quist på wmq@djoef.dk/ 33 95 98 26. Spørgsmål vedrørende metode kan rettes til: Chefkonsulent i Djøf Kirstine Nærvig Petersen på knp@djoef.dk/33 95 01 94.

Hovedresultater

Næsten hver tredje af de 27.962 unge, der blev studenter i 2000, valgte at tage en mellemlang videregående uddannelse og godt hver fjerde tog en lang videregående uddannelse. 15 procent valgte at tage en faglært uddannelse efter gymnasiet. Otte procent står tilbage uden en erhvervskompetencegivende uddannelse.

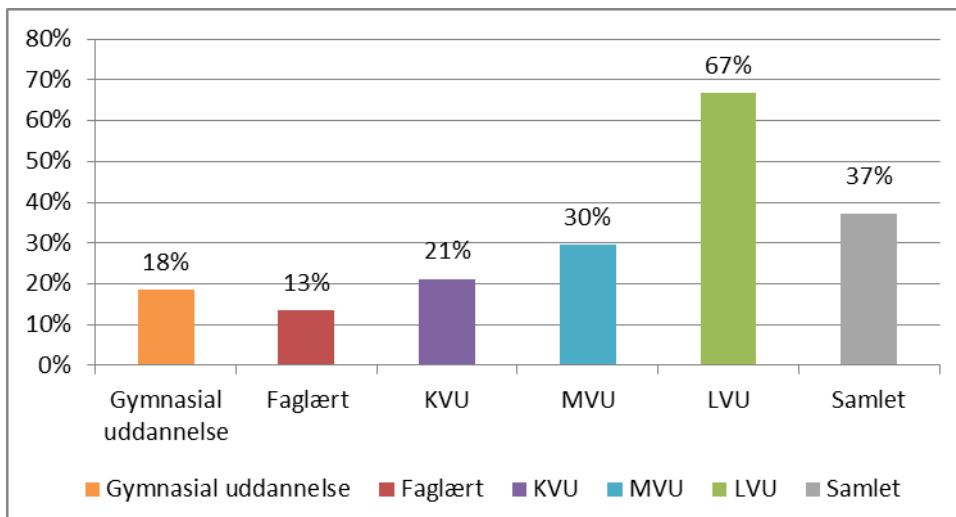
Figur 1. Hvilken uddannelse har studenterårgang 2000 gennemført

I gruppen, der ikke har fået en erhvervskompetencegivende uddannelse har 58 procent været i gang med en uddannelse, der ikke er blevet afsluttet, mens 40 procent slet ikke har været i gang med en uddannelse siden gymnasiet.

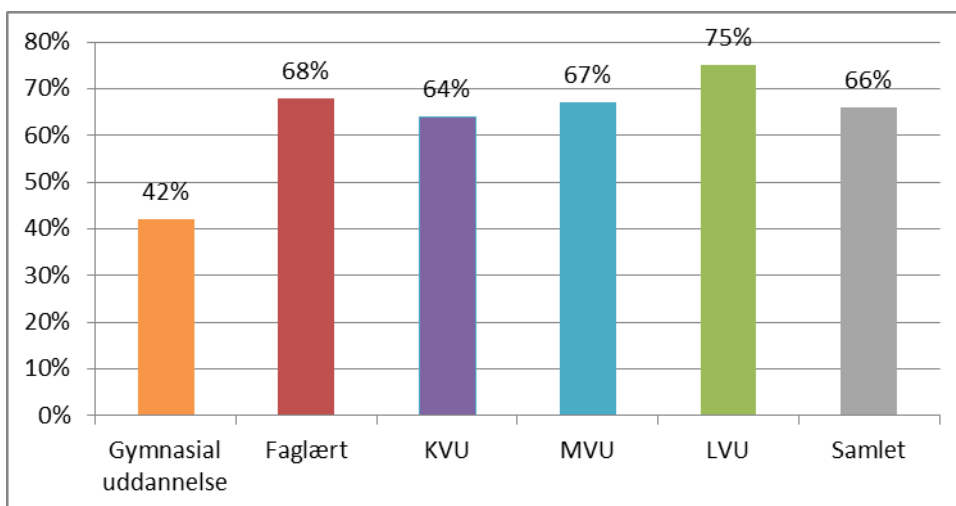
Valget af uddannelse er naturligvis også betinget af hvilke muligheder man har haft ud fra sit eksamensbevis fra studentereksamen. Figur 2 viser andelen, der har et eksamensbevis med et snit på middelkarakteren 7 eller derover. Den laveste andel er blandt dem, der valgte at blive faglærte, hvor kun 13 procent havde et eksamenssnit over middel, mens det er hele 67 blandt dem, der har valgt lang videregående uddannelse, der havde et snit på 7 eller derover.

Figur 2. Andelen, der har et gennemsnit fra studentereksamen på 7 eller derover

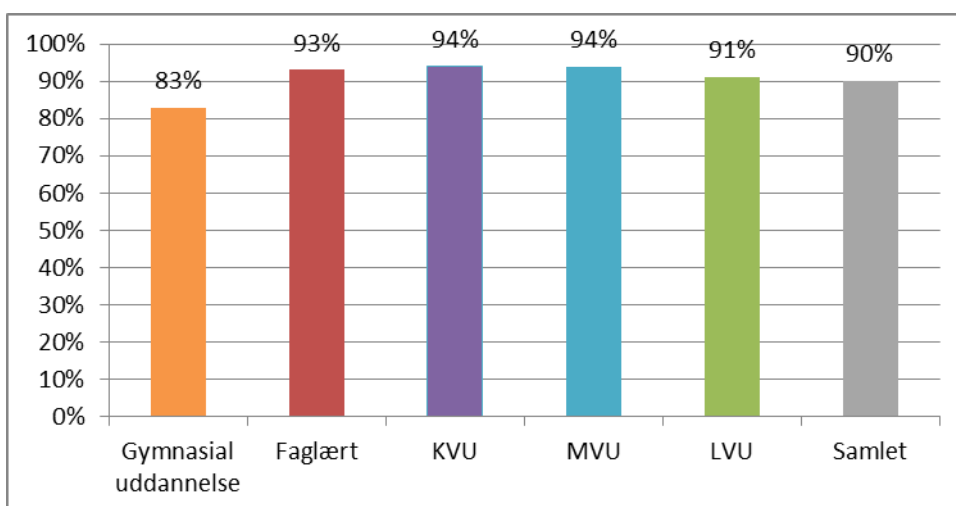
Det er i gruppen, der har lang videregående uddannelse, at færrest har afbrudte forløb bag sig – hele 75 procent er gået direkte, mens det kun er 66 procent blandt hele studenterårgangen. Blandt de grupper, der har opnået en uddannelse, er det i gruppen med kort videregående uddannelse, der er flest med afbrudte forløb bag sig.

Figur 3. Hvor stor en andel af studenterårgangen har ikke afbrudte uddannelsesforløb bag sig?

Særligt gruppen med alene en gymnasial uddannelse har en lav beskæftigelsesfrekvens, idet kun 83 procent er i arbejde. Særligt personer med kort og mellemlang videregående uddannelse har en høj beskæftigelsesfrekvens på 94 procent, hele 11 procentpoint højere end gruppen med alene gymnasial uddannelse. Gruppen med lang videregående uddannelse har en lidt lavere beskæftigelsesfrekvens end de andre uddannede grupper.

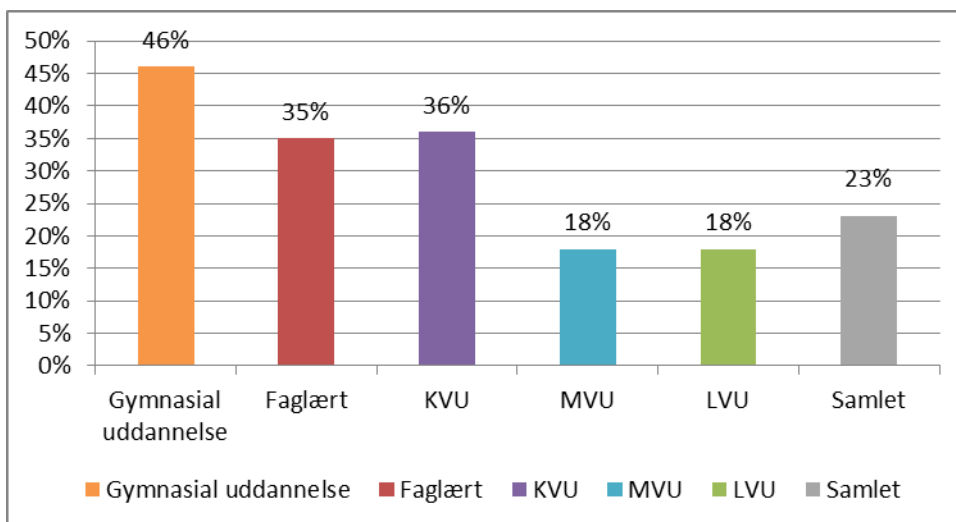
Figur 4. Hvor stor en andel har almindelig beskæftigelse?

Resultater fra spørgeskemaundersøgelsen viser, at 46 procent i gruppen med alene gymnasial har oplevet at blive fyret, mens gennemsnittet for alle adspurgte kun er 23

procent. Og blandt personer med mellemlang eller lang videregående uddannelse er det mindre end hver femte (18 procent), der har oplevet at blive fyret.

Figur 5. Hvor stor en andel angiver at de har prøvet at blive opsagt?

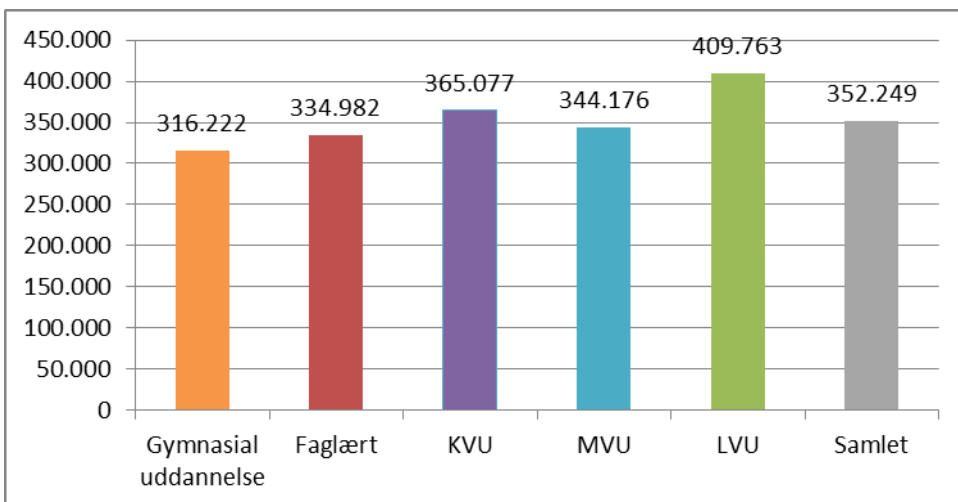

I undersøgelsen er der – blandt dem, der er i arbejde – blevet spurgt den generelle motivation og engagement i arbejdet. Her er det 72 procent blandt i gruppen med alene gymnasial uddannelse, der i høj eller nogen grad føler sig engagerede, mens det er hele 86 procent i gruppen med videregående uddannelse (både kort, mellem og lang)

Også med hensyn til indkomstniveau er der betydelige forskelle alt efter uddannelsesvalg. Personer uden erhvervskompetencegivende uddannelse har den laveste bruttoindkomst på 316.000 (10 procent lavere end gennemsnitsindkomsten), mens akademikere har den højeste med 410.000 – dvs. 16 procent højere end gennemsnitsindkomsten (352.000) eller 30 procent højere end dem, der alene har den gymnasiale uddannelse. Personer med kort videregående uddannelse har en højere indkomst end personer med mellemlang videregående uddannelse, hvilket muligvis skyldes, at de mellemlange uddannelser typisk finder arbejde i den offentlige sektor, hvor lønnen er lidt lavere, mens pensionsindbetalingerne traditionelt har været højere.

Givet at akademikere har haft kortere tid på arbejdsmarkedet inden opførelsestidspunktet og at akademikere generelt typisk har en højere progression i lønnen end de andre grupper, vil forskellen blive større med tiden. På den anden side har grupperne med kortere uddannelse været længere på arbejdsmarkedet og vil dermed have haft flere år, om end med en lidt lavere indkomst.

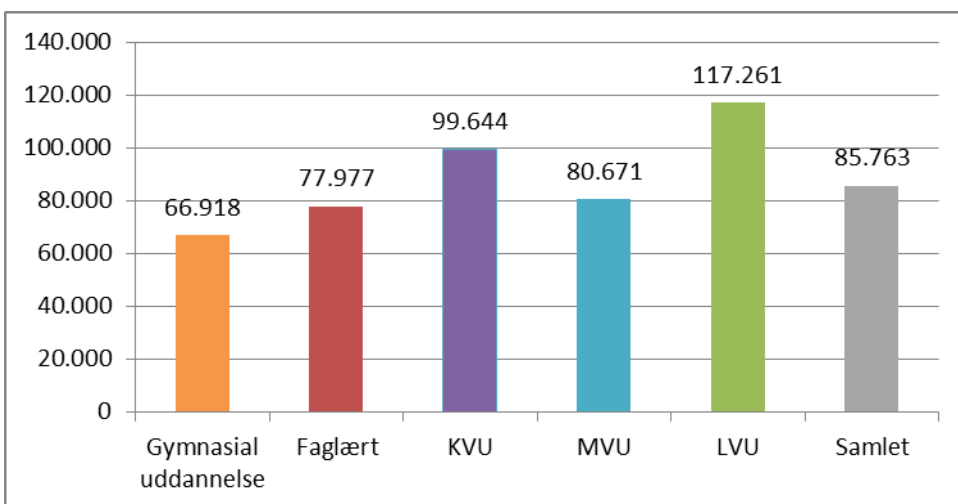
Figur 6. Hvad er den gennemsnitlige bruttoindkomst

Figur 7 viser nettobidraget, som er de samlede indbetalinger til det offentlige (skat og arbejdsmarkedsbidrag) fratrukket de samlede udbetalinger fra det offentlige (overførselsindkomster). Det kan ses som det økonomiske overskud, staten har på den enkelte.

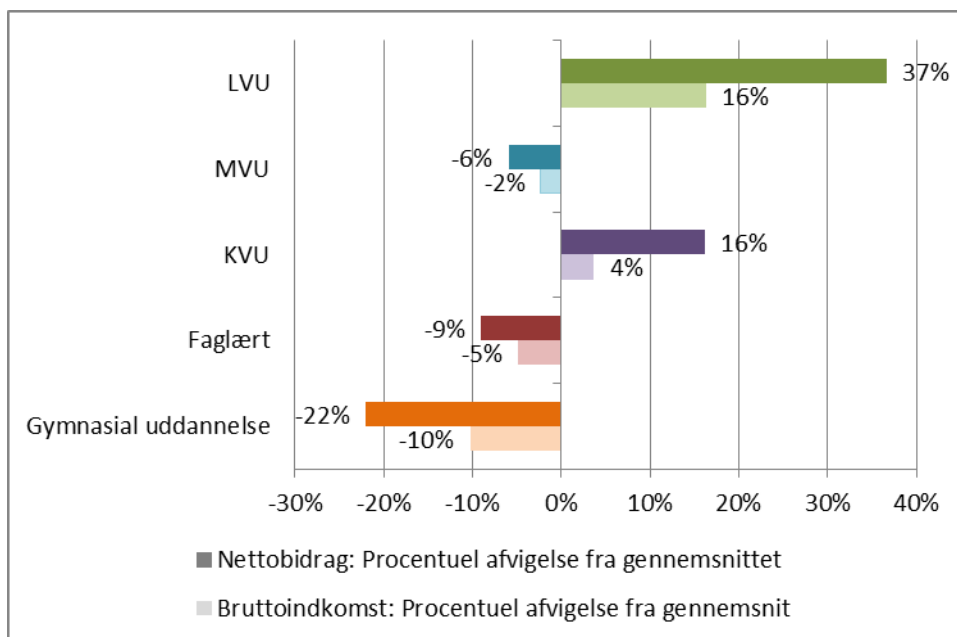
Gennemsnittet for hele studenterårgangen er 86.000, men personer med lang videregående uddannelse har et nettobidrag på 117.000 (36 procent højere end gennemsnittet), mens det kun er 67.000 for personer uden erhvervskompetencegivende uddannelse (22 procent lavere end gennemsnittet).

Figur 7. Hvad tjener samfundet i gennemsnit på uddannelsesgrupperne

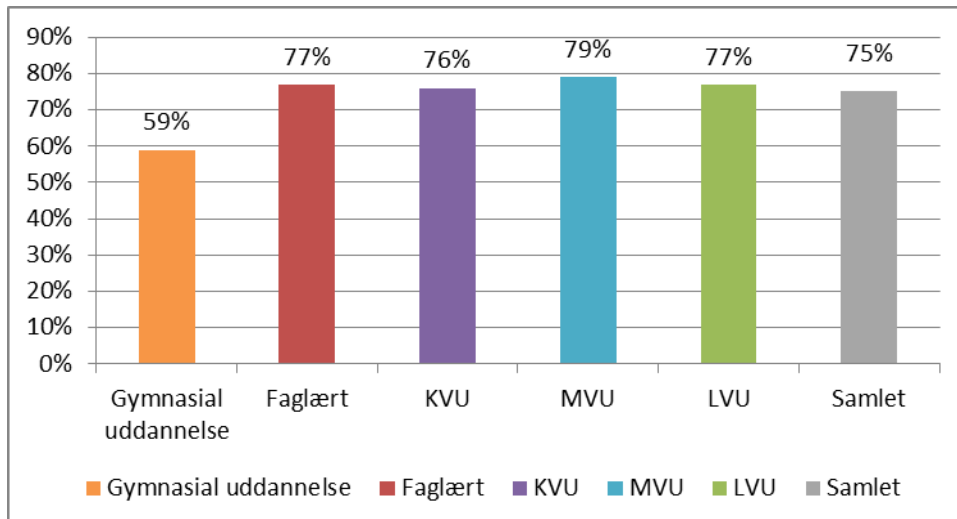
Figur 8 viser hvor meget grupperne afviger (i procent) fra gennemsnittet, både på bruttoindkomst og på nettobidrag. Gruppen med lang videregående uddannelse ligger således hele 37 procent over gennemsnittet når det gælder nettobidrag (den mørkegrønne), men kun 16 procent over gennemsnittet, når det gælder bruttoindkomst (lysegrøn). I den anden ende af spektret har gruppen uden en erhvervskompetencegivende uddannelse en bruttoindkomst, der er der 10 procent under gennemsnittet (lys orange), men et nettobidrag (mørk orange), der er 22 procent under gennemsnittet.

Figur 8. Procentuel afvigelse fra gennemsnittet, nettobidrag og bruttoindkomst

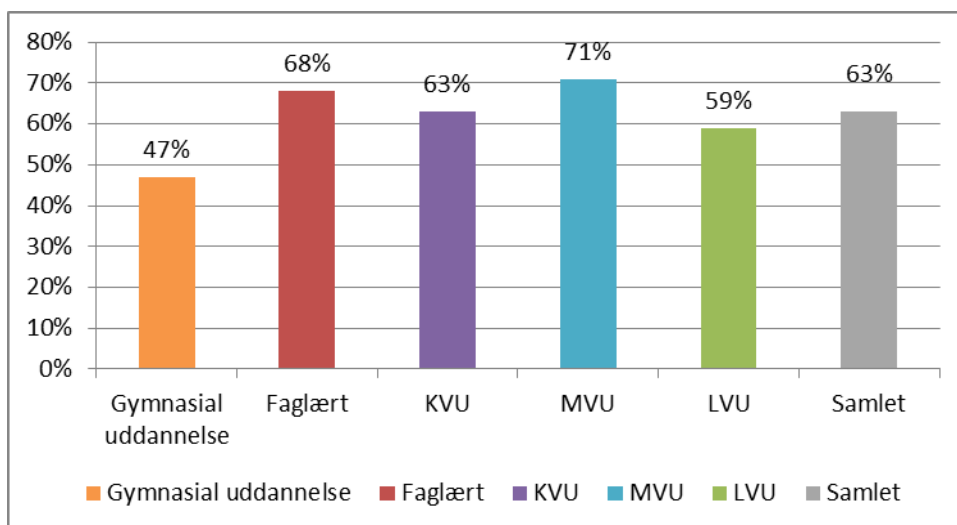
Når man ser på familieforhold, er det særligt gruppen med gymnasial uddannelse, der skiller sig ud ved en lavere andel af gifte/samboende end de andre grupper, idet knap 60 procent er gift/samboende. I den anden ende ligger gruppen med mellemlang videregående uddannelse, hvor næsten otte ud af 10 er gifte/samboende.

Figur 9. Andelen, der er gifte/samboende

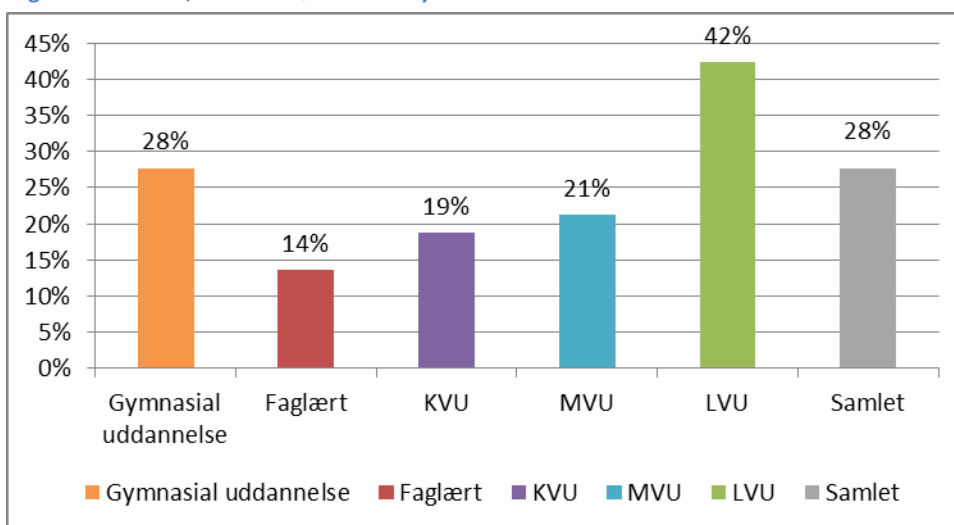
Der er større forskelle, når andelen, der har børn, opgøres. Under halvdelen af gruppen med gymnasial uddannelse har børn, efterfulgt af gruppen med lang videregående uddannelse, hvor knap seks ud af 10 har børn. Det er særligt faglærte og dem med mellemlang uddannelse, der har børn. Samlet set har 63 procent af årgangen (der er ca 32 år på opførelsestidspunktet), fået børn.

Figur 10. Andelen, der har børn

Også med hensyn til bosættelse har uddannelsesvalget en betydning, kun 14 procent af de faglærte bor i København By, mens det er hele 42 procent af akademikerne, der bor i København By. Forklaringen skal nok findes i en kombination af hvor arbejdspladserne befinder sig og huspriserne.

Figur 11. Andelen, der bor i København By

Den store forskel i bosættelse kan også forklare, hvorfor hele 41 procent af akademikerne angiver at cyklen er deres primære transportmiddel fra bopæl til arbejdsplads, og det er 21 procent af de faglærte.

Metode

Analysen er foretaget af AE-rådet på baggrund af data fra Danmarks statistiks registre. Oplysningerne er opgjort på de nyeste tilgængelige data, typisk 2013-data, dvs. 13 år efter

studentereksamen. De fleste i årgangen er således omkring 32 år på opgørelsetidspunktet. Gruppen, der fortsat er studerende, ikke medtaget.

Bruttoindkomsten er den disponible bruttoindkomst, dvs. uden eventuelle pensionsindbetalinger.

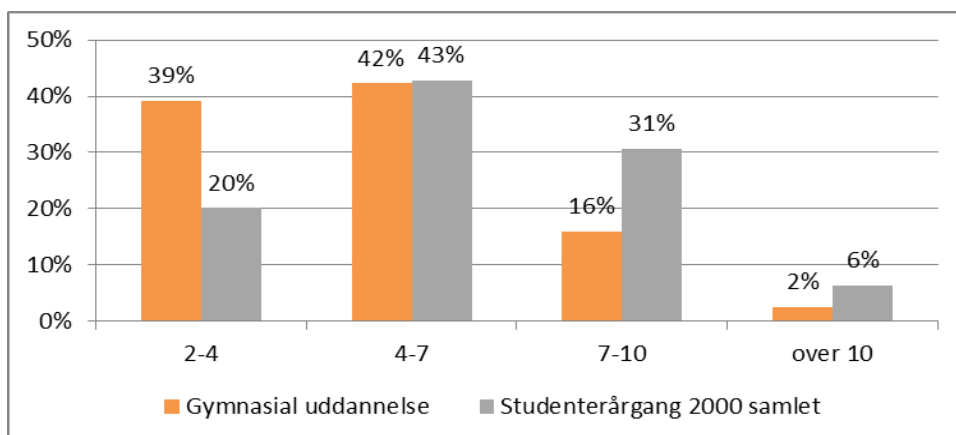
Bilag

Ingen erhvervskompetencegivende uddannelse

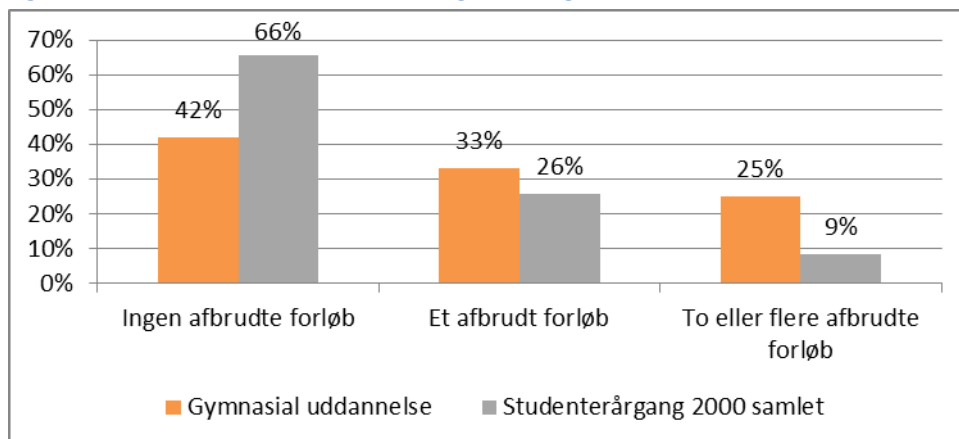
Gruppen udgør 8 procent af studenterårgangen, svarende til 2.265 personer. Gruppen indeholder ikke personer, der er indskrevet ved en uddannelse. Gruppen er generelt kendetegnet ved at have et lavere gymnasiesnit end de fleste, de har en svagere arbejdsmarkedstilknytning (hele 7 procentpoint lavere end gennemsnittet) og dermed også den laveste gennemsnitsindkomst på kun godt 316.000 kr. Staten tjener – i gennemsnit – 67.000 kr. årligt per person i gruppen. Det er under halvdelen af gruppen af gruppen, der har børn (47 procent) og 59 procent er gifte/samlevende.

Gymnasiesnit og frafald

Figur 12. Gymnasiesnit og uddannelsesvalg

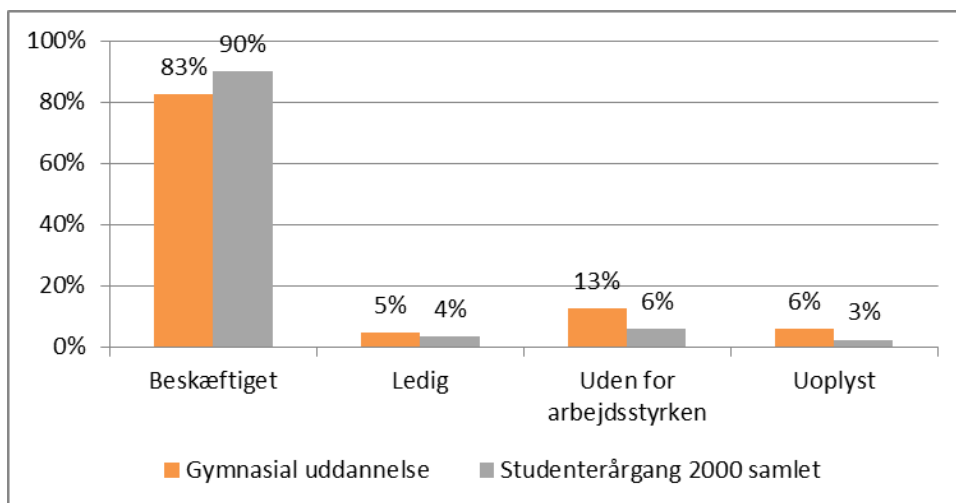
Figur 13. Antal afbrudte uddannelsesforløb og studievalg

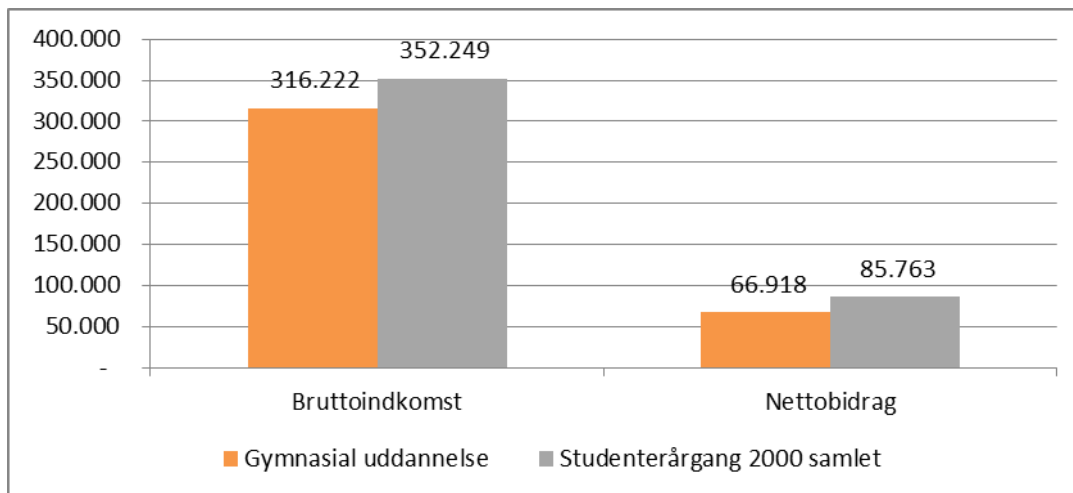
Beskæftigelse og indkomst

Gruppen uden uddannelse udover gymnasiet har en lavere beskæftigelsesgrad end den samlede studenterårgang, men den store forskel ligger særligt i andelen, der er udenfor arbejdsmarkedet.

Figur 14. Arbejdsmarkedstilknytning og uddannelsesvalg

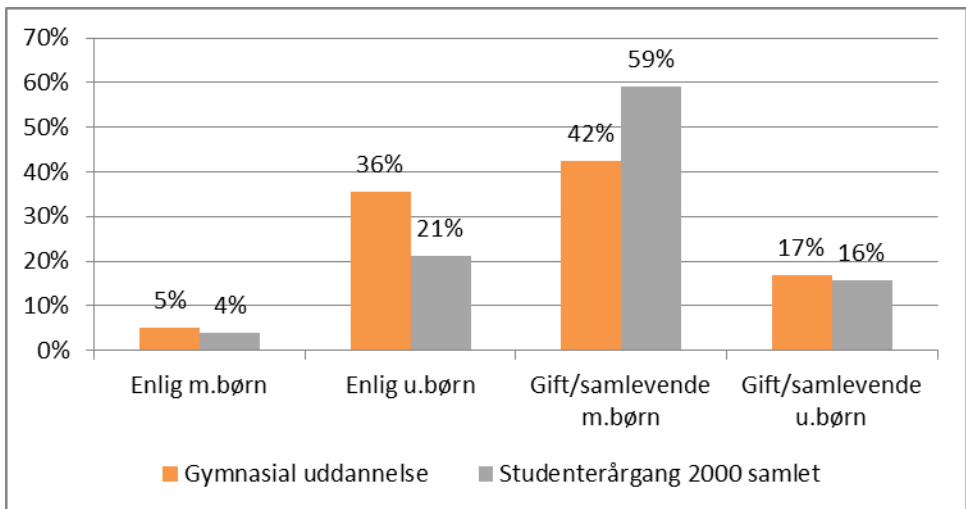

Figur 15. Bruttoindkomst og nettobidrag til samfundet

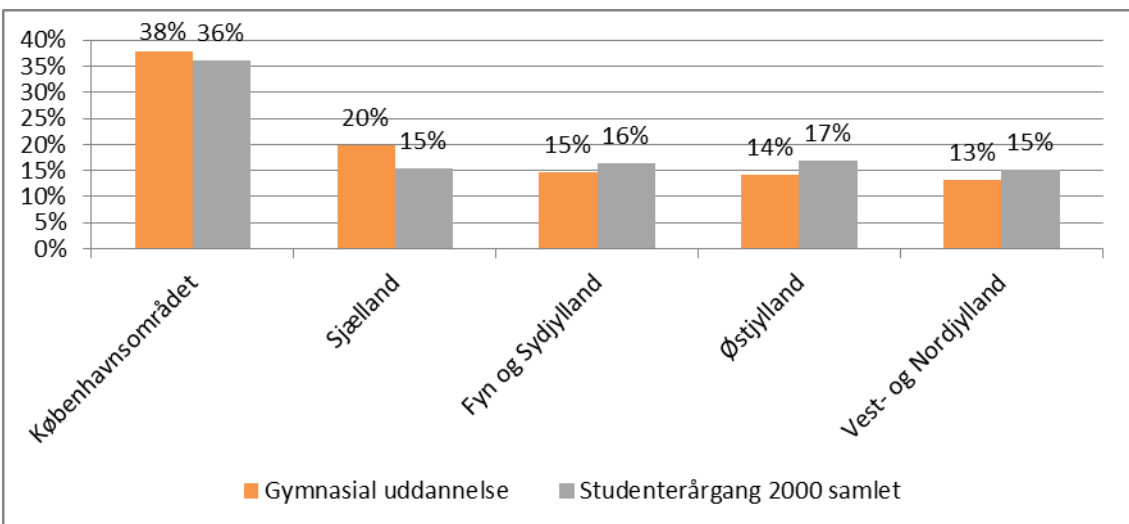

Familieforhold og bolig

Figur 16. Familieforhold og uddannelsesvalg

Figur 17. Bopæl og uddannelsesvalg

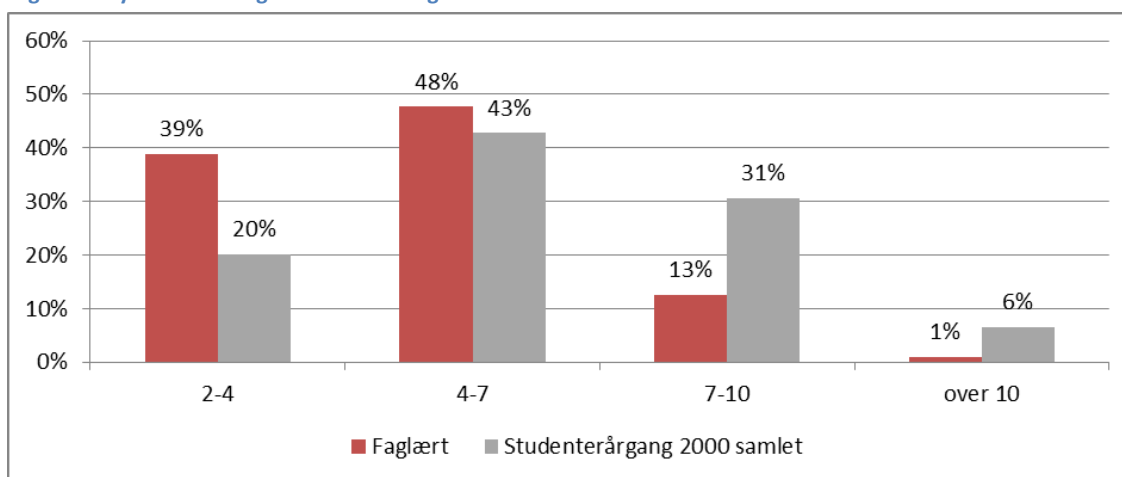

Erhvervsfaglig uddannelse

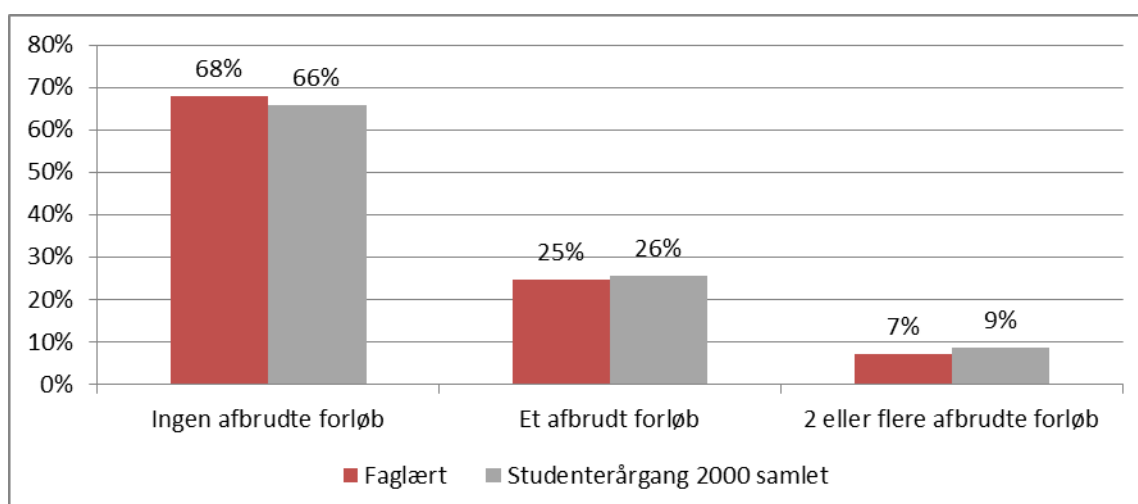
Gruppen er på xx personer, svarende til 15 procent af studenterårgangen. Gruppen er dem, der har det laveste gennemsnit fra gymnasiet, men få afbrudte uddannelsesforløb, og en høj beskæftigelsesgrad. Gruppen har en lavere bruttoindkomst end studenterårgangen som helhed (5 procent lavere end gennemsnittet), men en noget højere indkomst, end hvis de ikke havde taget en uddannelse efter gymnasiet, nemlig 6 procent højere end gruppen med alene gymnasial uddannelse. Ligeledes er nettobidraget lidt lavere (9 pct.) end studenterårgangen som helhed, men 16 procent højere end gruppen med alene gymnasial uddannelse. Gruppen er i meget høj gift/samlevende og har børn og har en meget bred geografisk profil – kun hver femte bor i Københavnsområdet.

Gymnasiesnit og frafald

Figur 18. Gymnasiesnit og uddannelsesvalg

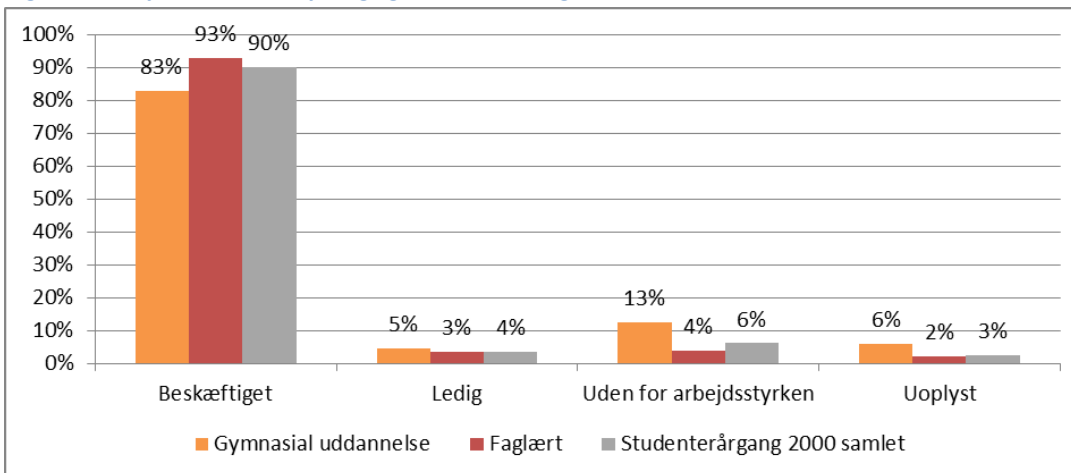

Figur 19. Antal afbrudte forløb og studievalg

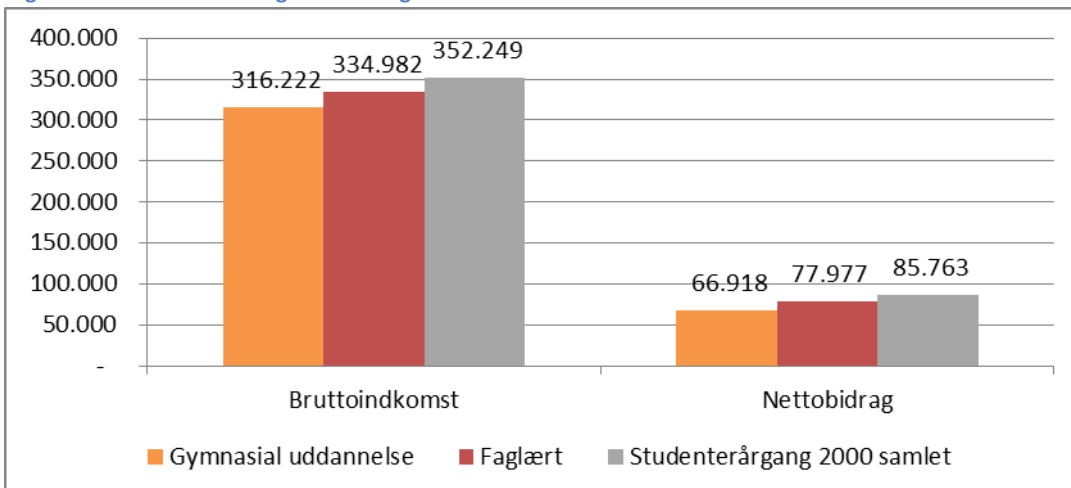

Beskæftigelse og indkomst

Figur 20. Arbejdsmarkedstilknytning og uddannelsesvalg

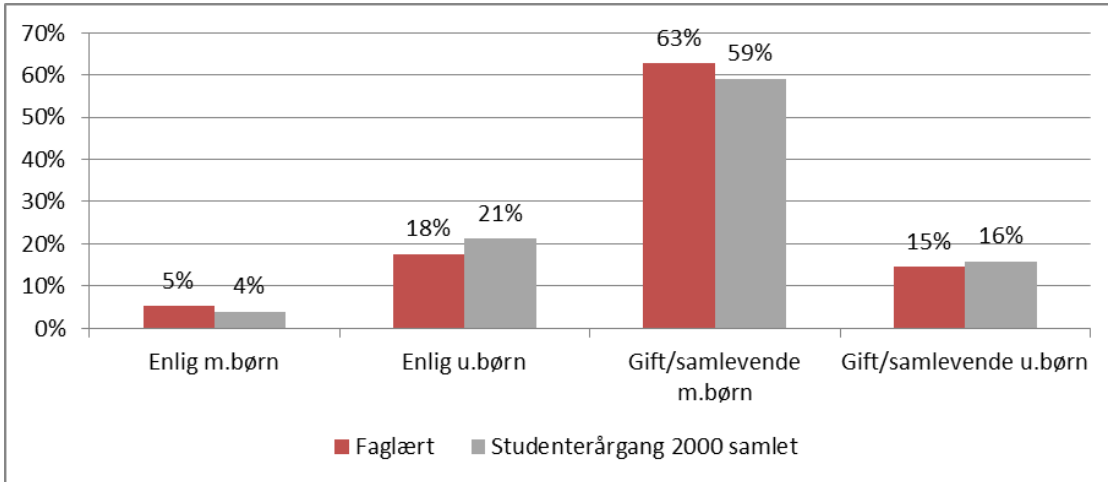

Figur 21. Bruttoindkomst og nettobidrag til samfundet

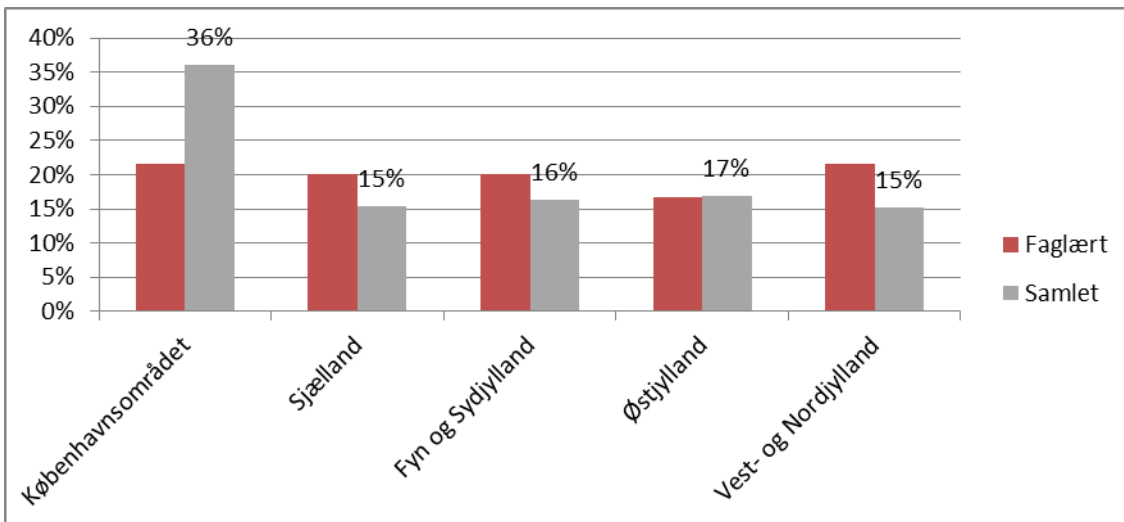

Familieforhold og bolig

Figur 22. Familieforhold og uddannelsesvalg

Figur 23. Bopæl og uddannelsesvalg

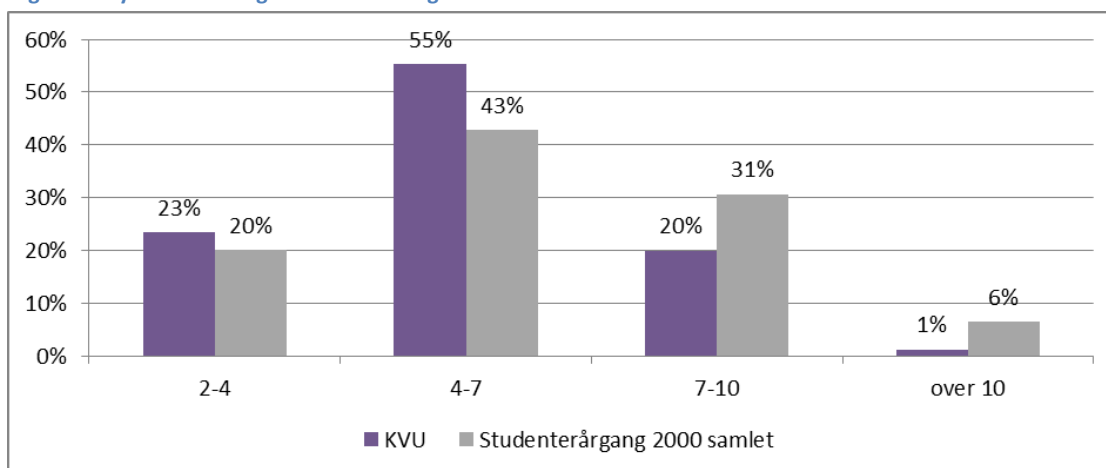

Kort videregående uddannelse

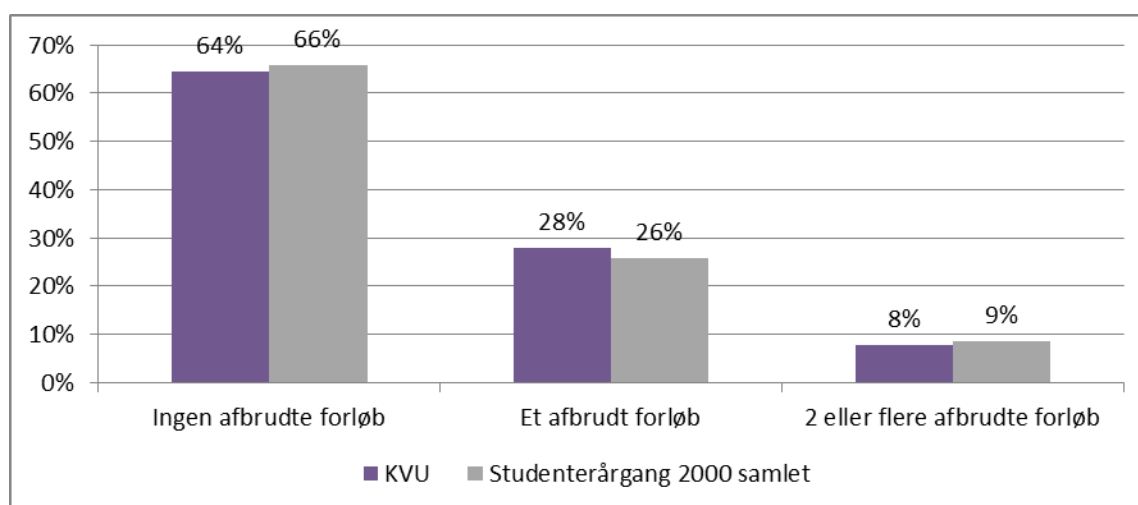
Denne gruppe har et lidt lavere gennemsnit fra gymnasiet end de årgangen som helhed og har lidt oftere et afbrudt uddannelsesforløb bag sig, før de blev færdiguddannede. Hele 94 procent er i beskæftigelse, 11 procentpoint højere end gruppen med gymnasial uddannelse og fire procentpoint højere end årgangen samlet. Bruttoindkomsten er meget højere end hvis de ikke havde taget en uddannelse – gruppens gennemsnitlige bruttoindkomst er 15 procent højere end blandt gruppen med gymnasial uddannelse. Og nettobidraget fra gruppen er 49 procent højere end blandt gruppen med gymnasial uddannelse, eller 16 procent højere end årgangen som helhed. Over halvdelen (59 pct.) er gift og har børn og bosættelsesmønsteret er relativt bredt geografisk i forhold til studenterårgangen samlet, flere bor spredt udenfor Københavnsområdet.

Gymnasiesnit og frafald

Figur 24. Gymnasiesnit og uddannelsesvalg

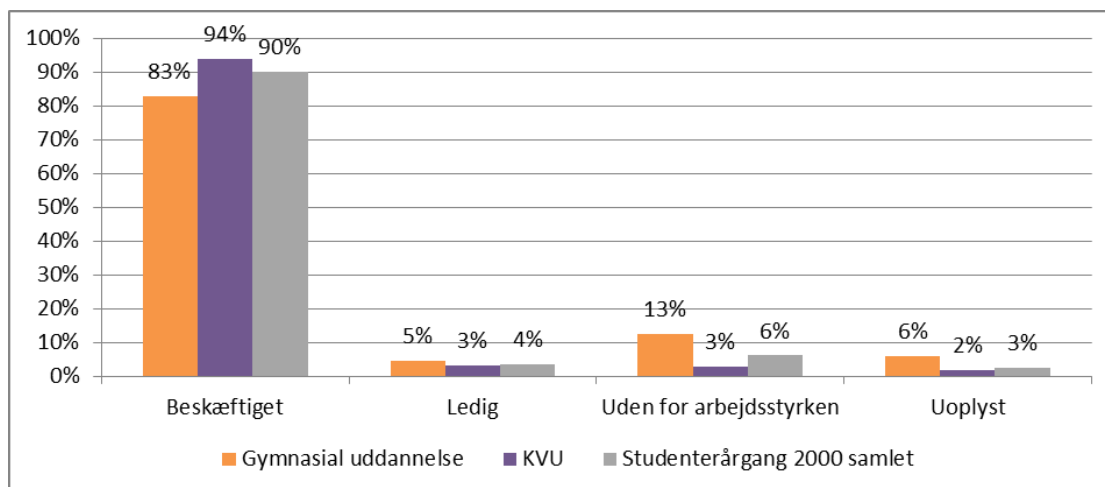

Figur 25. Antal afbrudte uddannelsesforløb og studievalg

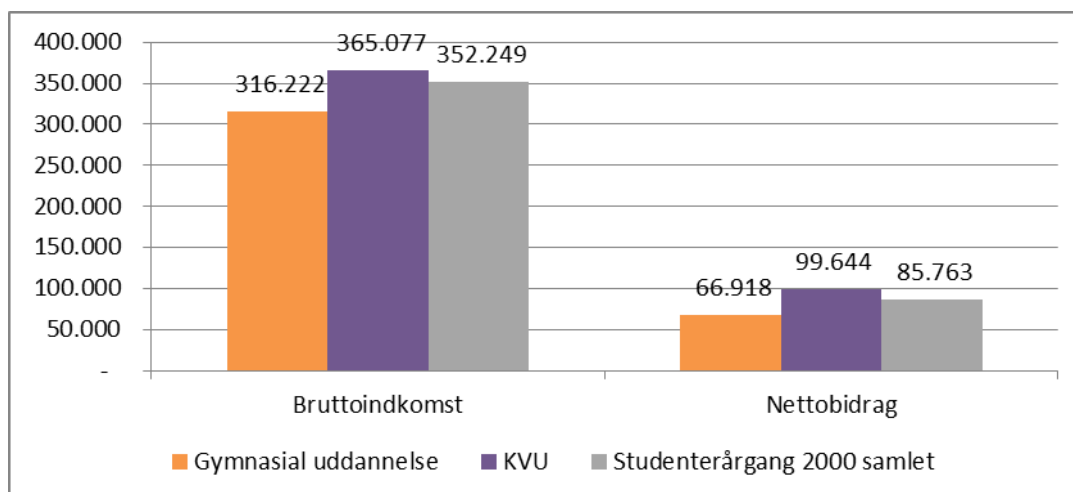

Beskæftigelse og indkomst

Figur 26. Arbejdsmarkedstilknytning og uddannelsesvalg

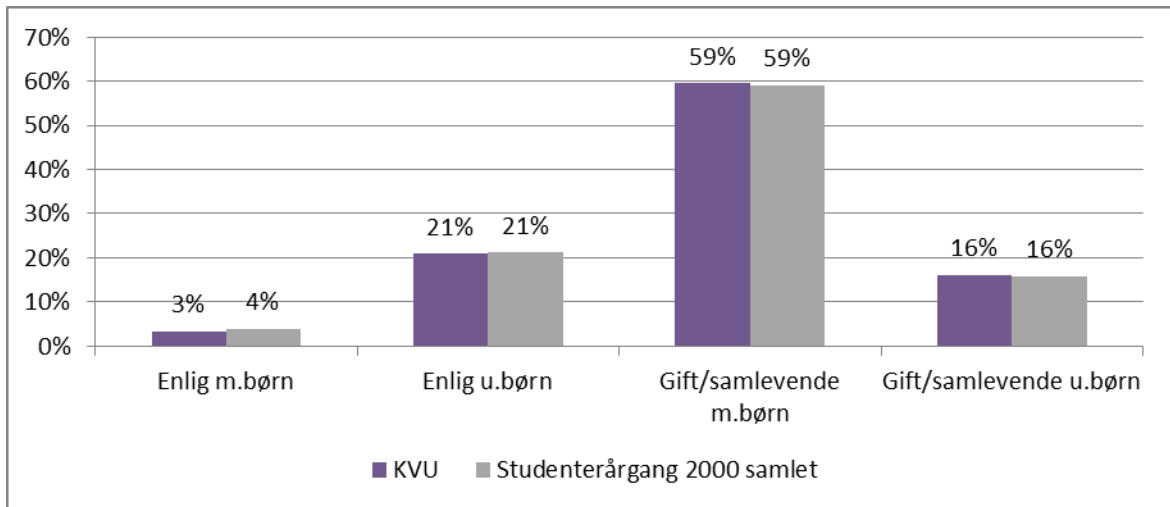

Figur 27. Bruttoindkomst og nettobidrag til samfundet

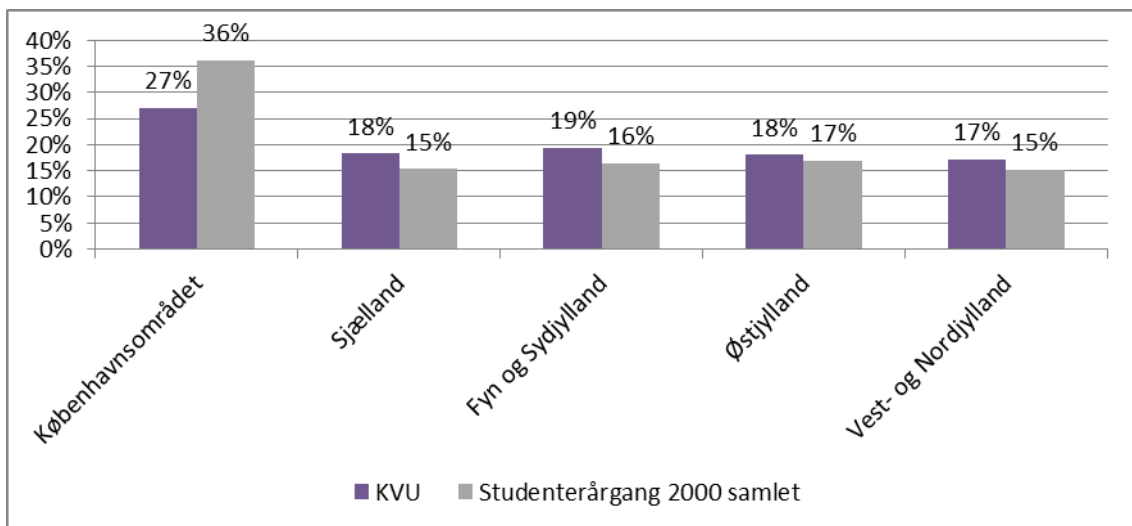

Familieforhold og bolig

Figur 28. Familieforhold og uddannelsesvalg

Figur 29. Bopæl og uddannelsesvalg

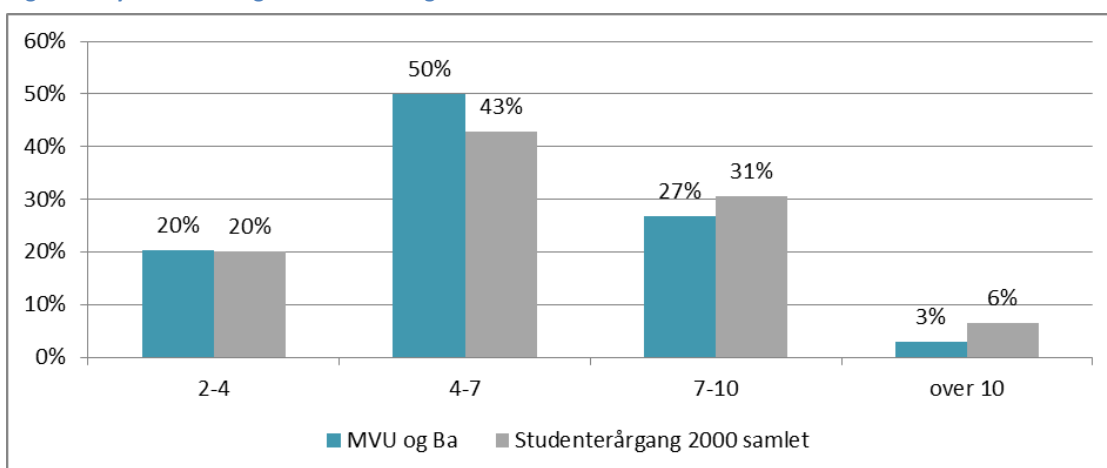

Mellemlang videregående uddannelse

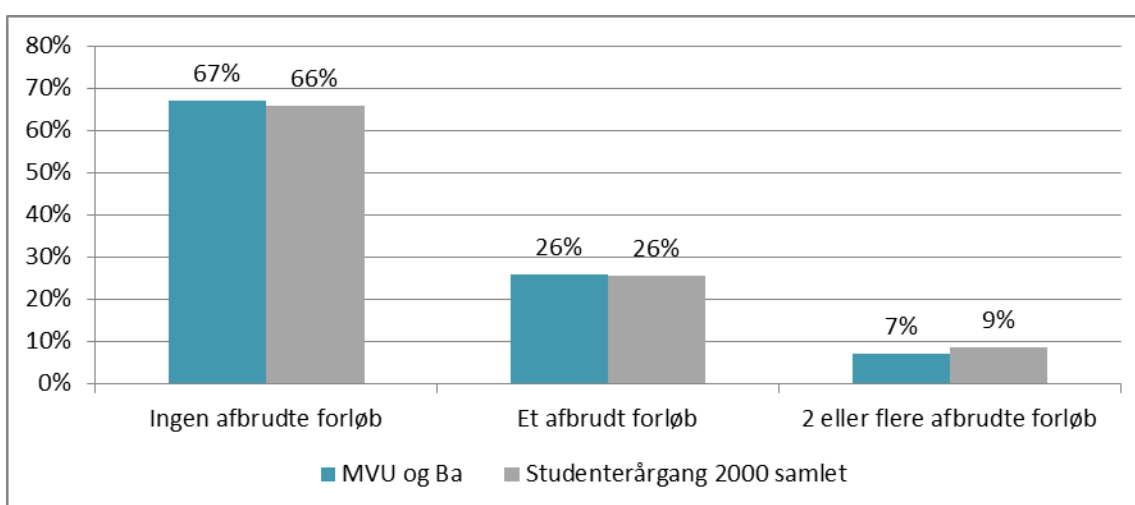
Også gruppen med mellemlang videregående uddannelse har et lidt lavere studentereksamenstest end årgangen samlet set, men lidt flere har ingen uafbrudte uddannelsesforløb bag sig. De har en høj beskæftigelsesgrad på 94 procent, 4 procentpoint over årgangen som helhed og 11 procentpoint højere end gruppen, der har en gymnasial uddannelse som den højeste. Gruppen har en relativt lav gennemsnitlig indkomst, et par procent lavere end den samlede gennemsnitsindkomst, men 9 procent højere end gruppen med alene gymnasial uddannelse. Nettobidraget er – grundet den lave bruttoindkomst – lidt lavere end det gennemsnitlige nettobidrag for hele gruppen. Gruppen er den gruppe, hvor flest har børn, og de bor lidt sjældnere i Københavnsområdet end studenterårgangen samlet set.

Gymnasiesnit og frafald

Figur 30. Gymnasiesnit og uddannelsesvalg

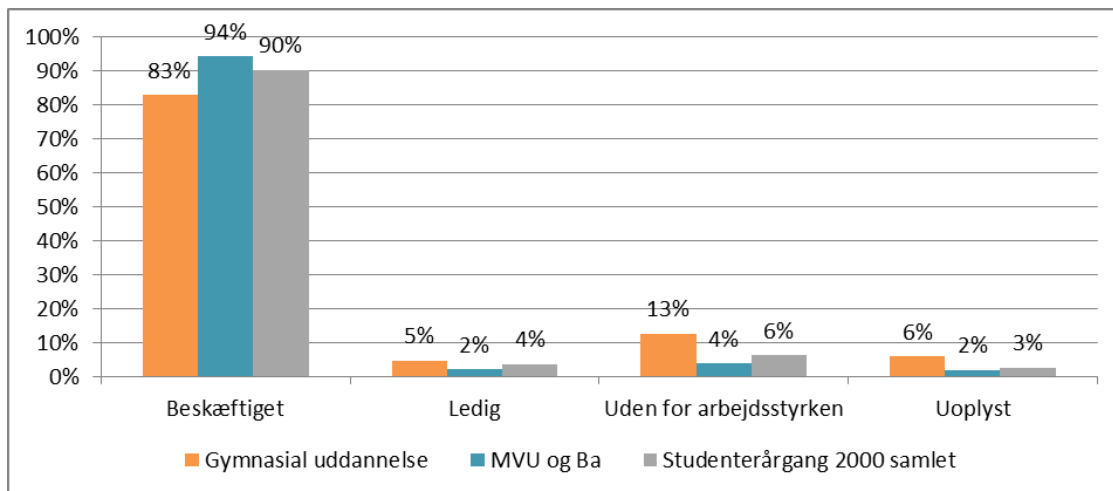

Figur 31. Antal afbrudte forløb og studievalg

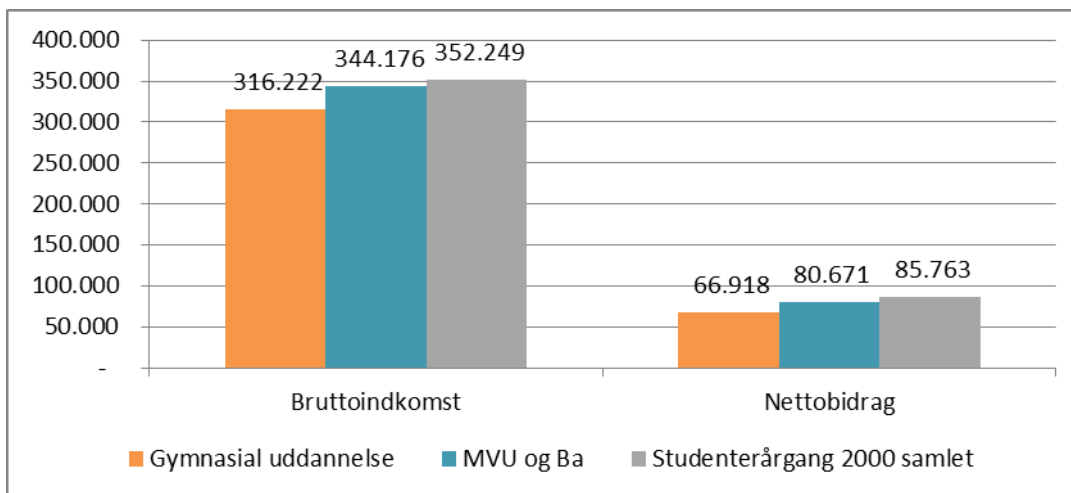

Beskæftigelse og indkomst

Figur 32. Arbejdsmarkedstilknytning og uddannelsesvalg

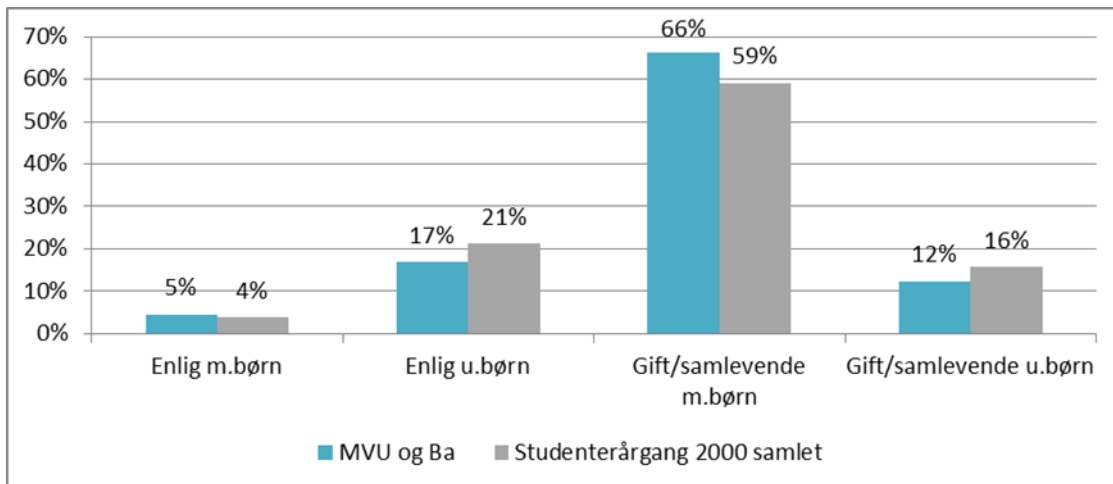

Figur 33. Bruttoindkomst og nettobidrag til samfundet

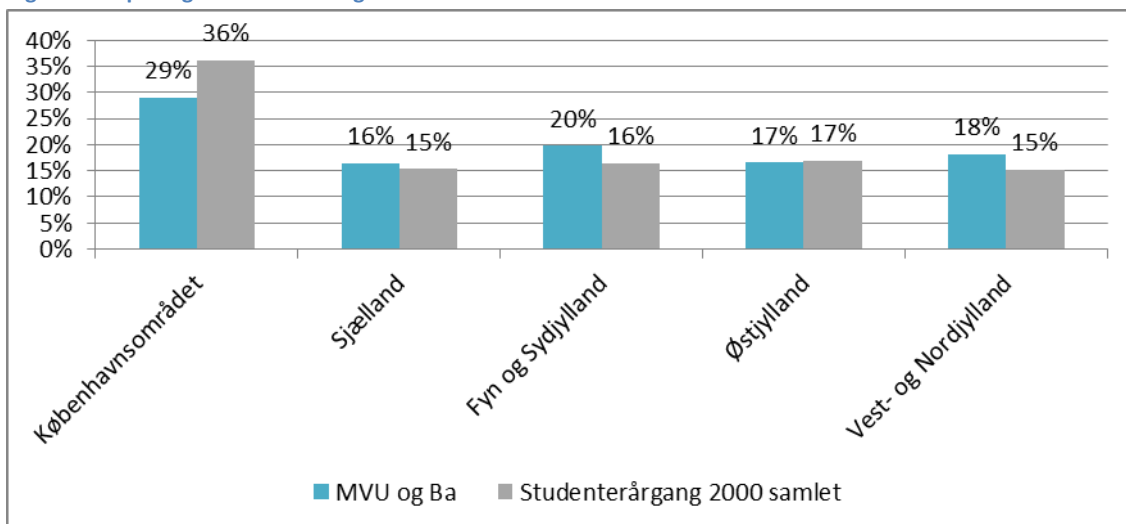

Familieforhold og bolig

Figur 34. Familieforhold og uddannelsesvalg

Figur 35. Bopæl og uddannelsesvalg

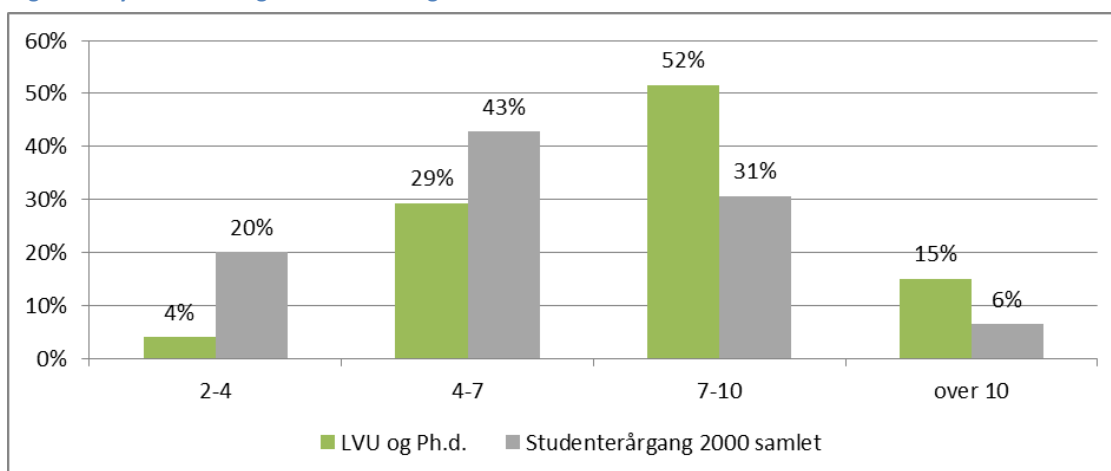
Lang videregående uddannelse

Gruppen, der har taget en lang videregående uddannelse havde et betydeligt højere studentereksamenssnit end resten af årgangen og 3 ud af fire er gået direkte videre gennem uddannelsessystemet, hvilket er betydeligt højere end studenterårgangen som helhed.

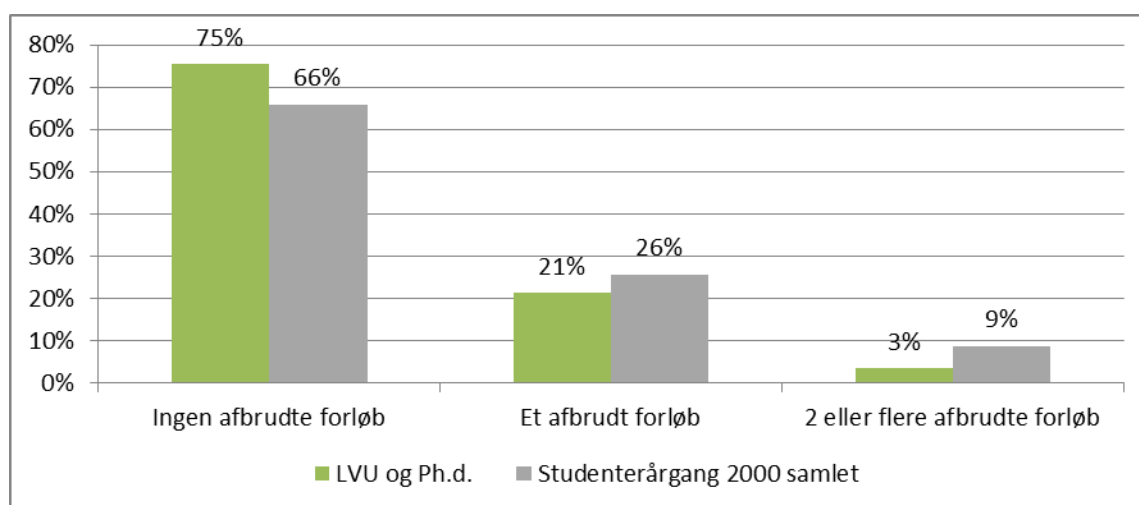
Gruppens beskæftigelse er på 91 pct., hvilket er marginalt højere end studenterårgangen samlet set. Bruttoindkomsten er høj, 16 procent højere end gennemsnittet for årgangen og hele 30 procent end gruppen, der alene har en gymnasial uddannelse. Men nettobidraget er forholdsmeæssigt højere – 37 procent højere end gruppen som helhed og 75 procent højere end blandt dem, der alene har gymnasial uddannelse. Gruppen er lidt oftere gifte/samlevende uden børn end resten af årgangen og mere end halvdelen bor i Københavnsområdet.

Gymnasiesnit og frafald

Figur 36. Gymnasiesnit og uddannelsesvalg

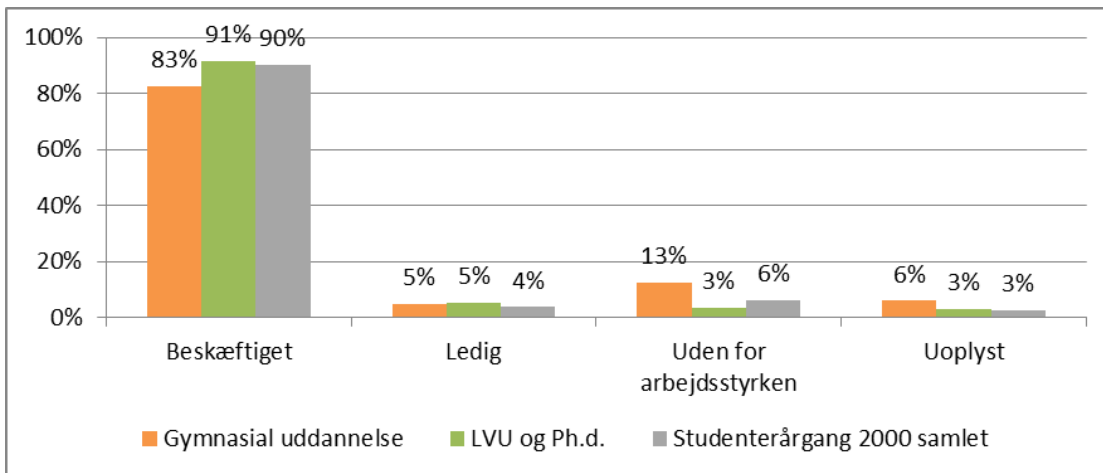

Figur 37. Antal afbrudte forløb og studievalg

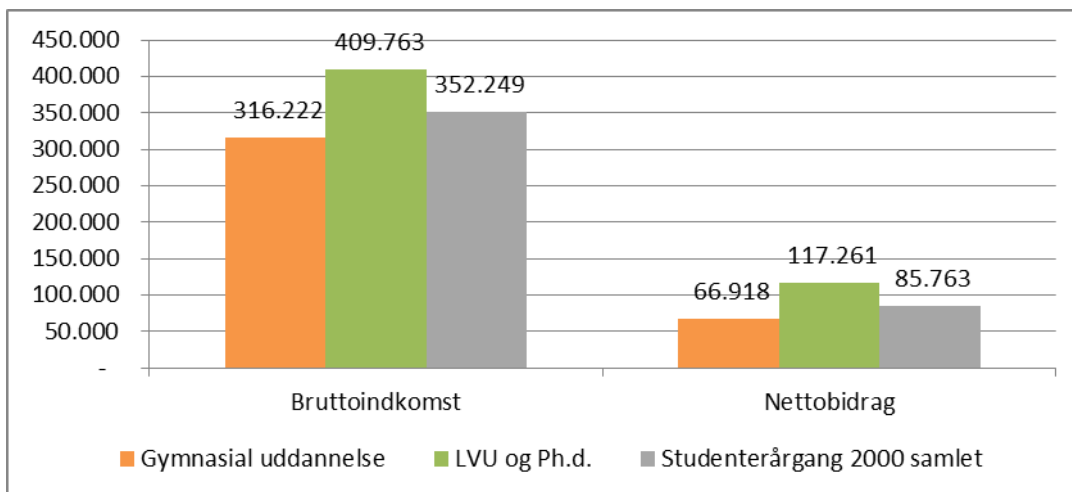

Beskæftigelse og indkomst

Figur 38. Arbejdsmarkedstilknnytning og uddannelsesvalg

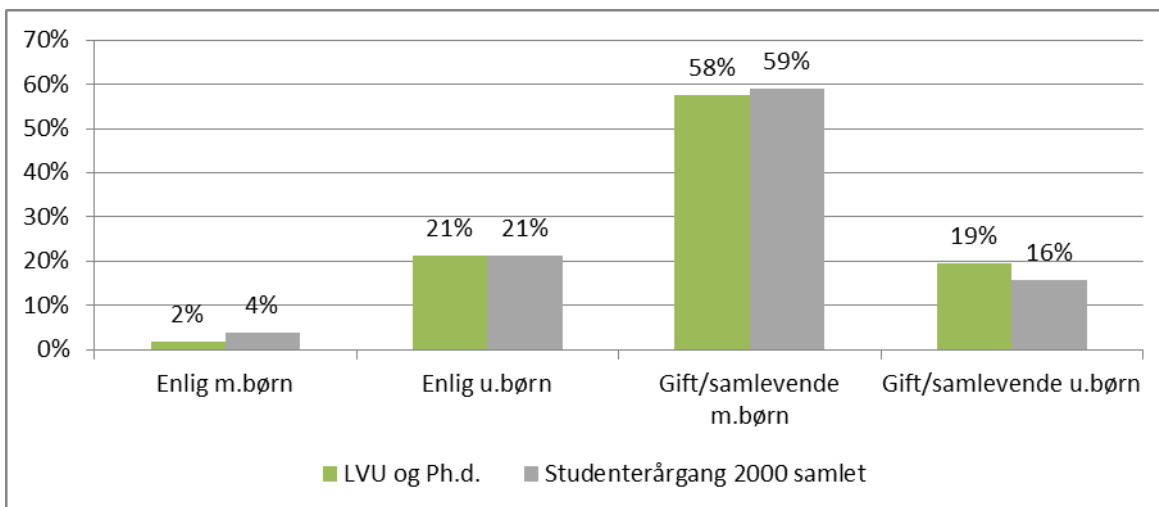

Figur 39. Bruttoindkomst og nettobidrag til samfundet

Familieforhold og bolig

Figur 40. Familieforhold og uddannelsesvalg

Figur 41. Bopæl og uddannelsesvalg

